

महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ
मर्यादित, मुंबई या शासन अंगीकृत
उपक्रमास सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षात
प्रसिध्दीकरिता सहायक अनुदान मंजूर
करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग,
शासन निर्णय, क्रमांक टीडीसी २०१५/०८/प्र.क्र.७९०/पर्यटन,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : २८ मार्च, २०१६

संदर्भ :- महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळाचे पत्र क्र. मपविम/प्रवजसं/८५५/२०१६/६२१, दि.२/२/२०१६.

शासन निर्णय :

महाराष्ट्र राज्यातील पर्यटन स्थळांची राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय स्तरावर प्रसिध्दी व त्याच्या विकासास उत्तेजन देणे, निरनिराळे पर्यटन महोत्सव साजरे करणे यासाठी सन २०१५-१६ या वित्तीय वर्षात रु.४० कोटी नियतव्यय मंजूर असून रु.४०.०० कोटी इतका अर्थसंकल्पित केला आहे. रु.४०.०० कोटी अर्थसंकल्पित तरतूदीपैकी मासिक निधी वितरण प्रणालीप्रमाणे ७०% रक्कम रु. २८.०० कोटी वितरणास उपलब्ध आहेत. त्यापैकी रु.२८.०० कोटीपैकी रु.१९.६० कोटी वितरीत केले आहेत. उर्वरित रक्कम रु.८.४० कोटी (रु.२८.०० कोटी वजा रु.१९.६० कोटी) वितरणास उपलब्ध आहेत.

२. सदर रु. ८.४० कोटीपैकी रु.८,३३,५५९/- मीडिया प्लॅनसाठी दिलेल्या वृत्तपत्रातील जाहिरातीची देयके विभागस्तरावर प्रदान करून उर्वरीत रु.८,३१,६६,४४९/- एवढी रक्कम महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळास राज्यातील पर्यटन स्थळांच्या प्रसिध्दीसाठी (जाहिराती, महोत्सव, पर्यटन प्रदर्शने, जिल्ह्यातील जिल्हाधिकारी यांनी आयोजित केलेला महोत्सव व पर्यटन बाजार तसेच माहिती साहित्य/प्रकाशने इत्यादी) वितरीत करण्यास अशाप्रकारे एकूण रु.८.४० कोटी वितरीत करण्यास या शासन निर्णयान्वये मंजूरी देण्यात येत आहे.

३. प्रमाणित करण्यात येते की, वित्त विभाग शासन परिपत्रक दि.१७/४/२०१५ च्या परिच्छेद ७ ते १८ मधील प्रत्येक अटीची खालील प्रमाणे पूर्तता करण्यात आली आहे.

अ.क्र.	परिपत्रकातील परिच्छेद क्र.	विषय	विभागाचे अभिप्राय
१	७-अ	एखाद्या योजनेस / प्रकल्पास प्रशासकीय मान्यता देणे	प्रशासकीय विभाग असलेल्या अधिकारांतर्गत प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.
२	७-ब	अर्थसंकल्पिय तरतूद करणे आवश्यक असते (योजनांतर्गत नियतव्यय उपलब्ध) व अर्थसंकल्पित करणे	अर्थसंकल्पीय तरतूद उपलब्ध आहे.
३	८	प्रशासकीय विभागांना वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका भाग-१ वित्त विभाग शासन निर्णय	वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका, १९७८ भाग - पहिला, उप विभाग

		क्र.विअप्र- १०.०८/प्र.क्र.७०/विनियम,दि.१५/५/२००९ अन्वये अधिकार असणे	एक अ.क्र. २७ नियम क्र. १४९ नुसार प्रशासकीय विभागांला पुर्ण अधिकार आहे. तथापि नियोजन व वित्त विभागाची मान्यता घेण्यात आली आहे.
४	९	विविध शासकीय / प्रशासकीय संस्थांना तसेच अनुदानित संस्थांना सहायक अनुदाने मंजूर करण्यापूर्वी त्यांचेकडून पूर्वी खर्च केलेल्या अनुदानाची अपयोगिता प्रमाणपत्रे प्राप्त करून घेणे	पुर्वी वितरीत केलेला निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र प्राप्त
५	१०	विभागाद्वारे संक्षिप्त देयकाद्वारे निधी खर्च करण्यात येतो. त्याचे तपशीलवार देयक सादर न केल्यामुळे लेखा आक्षेप येतात व अपहार संभवतात.	संक्षिप्त देयकाद्वारे निधी काढण्यात येत नाही.
६	११	स्थानिक स्वराज्य संस्थांना अनुदाने	लागू नाही.
७	१२	वैयक्तिक लाभार्थीच्या योजनेची देयके	लागू नाही.
८	१३	शिष्यवृत्ती / शिक्षणशुल्काची प्रतिपूर्ती, वैयक्तिक कार्भार्थी यांच प्रदाने	लागू नाही.
९	१४	बांधकाम विषयक प्रस्तावासंदर्भात प्र.मा./तां.मा. तसेच आवश्यक तेथे सचिव समितीची मान्यता	लागू नाही.
१०	१५	दुय्यम कार्यालयांना खरेदी करण्यासाठी प्राधिकृत करण्याचा शासन निर्णय निर्गमित करण्यापूर्वी अशा खरेदीसाठी रितसर प्रशासकीय मान्यतेचे आदेश काढण्यात यावेत	खरेदी नसल्याने लागू नाही.
११	१६	साहित्य खरेदीची प्रक्रिया पुर्ण करून पुरवठादार निश्चित झाल्याशिवाय खरेदीची देयके कोषागारातून आहरित करण्यात येऊ नये.	लागू नाही.
१२	१७	विविध करणांमुळे अखर्चित राहिलेला निधी विभागांची त्यांच्या अधिनस्त महामंडळाकडे हस्तांतरित करून तांत्रिकदृष्ट्या खर्च झाल्याचे दाखविले जाते.	लागू नाही.
१३	१८	विभागांमार्फत करण्यात येणारे संगणकीकरण संदर्भातील खर्च शासनाचे दरपत्रकानुसार/निविदाद्वारे करण्यात यावा.	लागू नाही.

४. तसेच वित्त विभाग, परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०१५/प्र.क्र.८५/अर्थ-३,दि.१७/४/२०१५ च्या परिशिष्टामधील तपासणी सूचीतील अ.क्र. १,२ व ३ ची पूर्तता करण्यात आली आहे. अनुक्रमांक ४ बाबत स्पष्ट करण्यात येते की, लेखापरीक्षक/महालेखापाल यांचे कोणतेही गंभीर आक्षेप नाहीत. यापुर्वी वितरीत केलेल्या निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर केले आहेत.

५. वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र.संकीर्ण २०१५/प्र.क्र.३४/कोषा.प्रशा-५, दि.२४/७/२०१५ अन्वये दिलेल्या सुचनेनुसार खालील प्रमाणे प्रमाणित करण्यात येत आहे.

तपासणी सूची	पर्यटन विभागाचे अभिप्राय
योजनेस प्रशासकीय मान्यता	प्रस्तावित निधीच्या अनुषंगाने प्रशासकीय मान्यता देण्याचे प्रस्तावित आहे.
निधी वितरण शासन निर्णयातील अटी व शर्तीचे पूर्तता झाल्यानंतरच होणार आहे.	होय.
३ महिन्यापूर्वी वितरीत केलेल्या निधीपैकी ७५% खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र	पुर्वी वितरीत केलेल्या निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर केले आहेत.
यापूर्वी वितरीत केलेल्या निधीच्या अनुषंगाने लेखापरीक्षक / महालेखापाल यांच्याकडून कोणतेही गंभीर आक्षेप नाहीत.	नाही.
निधी लाभार्थ्याच्या थेट खात्यात जमा होणार आहे.	लागू नाही.
वस्तु खरेदी करण्यापूर्वी नियमित वापरात येणा-या वस्तुंच्या बाबतीत त्याचे रितसर खरेदी नियोजन (Procurement plan) करावे व अकारण शिल्लक साठा (inventory) असून नये.	लागू नाही. ही वस्तु खरेदी नाही.
भांडवली वस्तु खरेदी करण्यापूर्वी यापूर्वी खरेदी केलेल्या अशा वस्तुंची यथास्थित नोंद dead Stock रजिस्टर मध्ये घेण्यात आली असून त्याचा योग्य वापर झाला असून त्या पडून नाहीत, असे प्रमाणपत्र.	भांडवली वस्तु खरेदीचे प्रकरण नाही. लागू नाही.
यामधून खरेदी होणार असल्यास प्रत्यक्ष वस्तु प्राप्त झाल्यानंतरच संबंधितांना देयक अदा केले जाणार आहे.	ही वस्तु खरेदी नाही.
आवश्यक त्या ठिकाणी आदिवासी / सामाजिक न्याय विभाग यांची निधी वितरणास सहमती आहे.	आदिवासी विकास विभाग व सामाजिक न्याय विभागाचा संबंध नाही.
प्रस्तुत योजनेत कोणतेही १ वर्ष जुने संक्षिप्त देयक त्याच लेखाशीर्षाखाली प्रलंबित नाही.	कोणतेही संक्षिप्त देयक प्रलंबित नाही
निधी स्वीय प्रपंची लेखा अथवा बँक खात्यात जमा न करता खर्च केला जाणार आहे.-	महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळास दिला जाणारा निधी त्यांच्या बँक खात्यात जमा होतो. तदनंतर खर्ची पडतो.

६. खालील अटी व शर्तीच्या अधिन राहुन महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळास रु. ८,३९,६६,४४९/- कोटी व रु.८,३३,५५९/- असे एकूण रु.८.४० कोटी खर्चास (रुपये आठ कोटी चाळीस लक्ष फक्त) अदा करण्यास शासन याद्वारे मान्यता देत आहे.

अटी व शर्ती :-

१) प्रसिध्दीकरिता मंजूर करण्यात आलेला निधी महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळाने सोबत जोडलेल्या मीडिया प्लॅन प्रमाणेच खर्च करावा. शासन स्तरावर पर्यटन प्रसिध्दी विषयक धोरण ठरवून विविध

- माध्यमाद्वारे राज्यातील सर्व पर्यटन स्थळांची आणि पर्यटन विषयक वैशिष्ट्यांची योग्य तऱ्हेने प्रसिध्दी व्हावी, याकरिता प्रसिध्दी, पणन व ब्रँडिंग बाबतच्या उपक्रमांसाठी एजन्सीची निवड करून पॅनल नियुक्त करण्यासाठी व strategy ठरविण्यासाठी शासन निर्णय, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, क्र. टीडीएस २०१५/२/प्र.क्र.१४४/पर्यटन, दिनांक १७/३/२०१५ अन्वये स्थापन करण्यात आली आहे. या समितीने पर्यटनाविषयक जाहिराती करण्यासाठी अँडव्हर्टायझिंग, डिजीटल एजन्सीचे पॅनल तयार केलेले आहे. तसेच PR एजन्सीची निवड केलेली आहे. तेव्हा या पॅनेलवरील जाहिरात एजन्सीमार्फतच या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या मिडीया प्लॅननुसारच जाहिराती देण्यात याव्यात.
- २) त्याचप्रमाणे राखीव अनुदान आकस्मिक खर्चासाठी चिन्हांकित केलेले आहे. त्यासंदर्भात प्रस्ताव पर्यटन विभागास विहीत सोबत जोडलेल्या प्रपत्रात माहिती भरून मान्यतेसाठी सादर करावा. सदर निधी शासन मान्यतेनंतर खर्च करावयाचा आहे. अखर्चित राहणाऱ्या निधीवर जमा होणारे व्याज देखील आकस्मिक निधी म्हणून वरील पध्दतीनुसार खर्च करण्यात येईल. चिन्हांकित न झालेल्या निधीचा वापर शासन मान्यतेने करण्यात येईल.
 - ३) ज्या संदर्भात निधी उपलब्ध करून देण्यात येत आहे त्या प्रत्येक योजनेच्या संदर्भात वित्तीय अधिकाराच्या प्रत्यावर्तनानुसार सक्षम प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता घेणे आवश्यक आहे.
 - ४) वितरीत केलेल्या निधीतून खर्च करताना वित्तीय नियमांचे आणि विविध नियमांतर्गत नेमून दिलेल्या कार्यपध्दतीचे पालन करण्यात यावे.
 - ५) कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर अनुदानापेक्षा जास्त खर्च होणार नाही, याबाबतची सर्व जबाबदारी महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ यांची राहिल व जादा खर्चाची प्रतिपुर्ती शासनाकडून केली जाणार नाही.
 - ६) अशा प्रत्येक योजनेबाबत करावयाच्या बांधकामासंदर्भात अथवा खरेदीबाबत किंवा सेवा पुरवठा कराराबाबत वित्तीय नियमांप्रमाणे आवश्यक ती कार्यपध्दती पाळणे आवश्यक आहे. या संदर्भात शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्रमांक-संकीर्ण-१००२/प्र.क्र.१५/कोषा-प्र ५, दि. ६ फेब्रुवारी, २००२ च्या सूचनांचे काटेकोरपणे पालन होईल, याची खबरदारी संबंधित अंमलबजावणी यंत्रणेने घ्यावी. तसेच शासन निर्णय वित्त विभाग क्र.बीजीटी-१०.००/प्र.क्र.५६/२०००/वित्तीय सुधारणा दिनांक १० सप्टेंबर, २००१ मधील उपाययोजनांची अंमलबजावणी तंतोतंतपणे करण्यात यावी.
 - ७) सदर रक्कमेच्या खर्चाचा महालेखापाल कार्यालयाशी ताळमेळ घालून अहवाल शासनास सादर करावा. यासाठी होणारा खर्च मागणी क्रमांक झेडडी - ४, "३४५२-पर्यटन", ०१-पर्यटनासाठी पायाभूत सुविधा, १०१-पर्यटन केंद्रे (०२) पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना, राज्य योजनांतर्गत योजना (०२) (०४) प्रसिध्दी (३४५२ १९३१) ३१, सहायक अनुदान (वेतनेतर) या लेखाशीर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा व तो सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षातील अर्थसंकल्पित तरतूदीतून भागविण्यात यावा.
 - ८) या आदेशान्वये मंजूर करण्यात आलेली सहायक अनुदानाची रक्कम आहरीत करून संबंधितांना वितरीत करण्याकरिता श्री. र.ल.लखोटे, कार्यासन अधिकारी, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२ यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून व श्री. ब.गु.सैदानवरु, उप सचिव, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग यांना नियंत्रक, म्हणून घोषित करण्यात आले आहेत. त्यांनी वरील निर्णयानुसार मंजूर करण्यात आलेल्या सहायक अनुदानाची रक्कम अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई येथून आहरीत करून महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळास वितरीत करण्याची कार्यवाही करावी.

९) सदर निधी "कक्ष अधिकारी, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई" (Desk Officer, Tourism and Cultural Department, Mantralaya, MUMBAI) या नावे E.C.S. द्वारे उपलब्ध करून देण्यात यावा.

१०) हा शासन निर्णय, वित्त विभाग परिपत्रक क्र.अर्थस-२०१५/प्र.क्र.८५/अर्थ-३, दि.१७/४/२०१५ तसेच वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका, १९७८ भाग- पहिला, उप विभाग एक अ.क्र.२७ नियम क्र.१४९ प्रशासकीय विभागांना दिलेल्या अधिकारानुसार तसेच नियोजन विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक, ५०/१४४४, दि.२२/२/२०१६ तसेच वित्त विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक, ५६/व्यय-१४, दि.९/३/२०१६ अन्वये वित्त विभागाच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०१६०४०६१६४८४९९४२३ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात आला आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(र.ल.लखोटे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) महालेखापाल, महाराष्ट्र - १, (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई.
- २) महालेखापाल, महाराष्ट्र - २, (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), नागपूर.
- ३) महालेखापाल (स्थानिक निकाय लेखापरीक्षा व लेखा), मुंबई.
- ४) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई.
- ५) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- ६) निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
- ७) नियोजन विभाग (कार्यासन-१४११/१४४४), मंत्रालय, मुंबई.
- ८) वित्त विभाग (का.व्यय-१४/अर्थोपाय) मंत्रालय, मुंबई.
- ९) अवर सचिव, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, (अर्थसंकल्प शाख), मंत्रालय, मुंबई.
- १०) निवड नस्ती.
